

Kvaliteta izgrađenih (isporučениh) brodova u hrvatskim brodogradilištima

Govoreći o kvaliteti izgrađenih brodova u hrvatskim brodogradilištima, nezaobilazna je činjenica da su se na ovim prostorima brodovi gradili još u antička vremena, a tradicija suvremenih brodogradilišta, kakva danas poznajemo, neprekinuta je u posljednjih preko 150 godina. Današnja hrvatska brodogradilišta neprekinuto djeluju od:

Uljanik – osnovano 1856. godine (160 godina od osnutka)
3.maj – osnovano 1906. godine (100 godina od osnutka)
Brodosplit – osnovano 1922. godine (94 godine od osnutka)
Brodotrogir – osnovano 1944. godine (72 godina od osnutka)
Kraljevica – osnovano 1729. godine, otišlo u stečaj/likvidaciju 2012. (283 godine kontinuiranog postojanja)

Na ovdašnjim prostorima kroz stoljeća mijenjale su se države, politički i ekonomski sustavi, oblici vlasništva, vlasnici brodogradilišta, no znanje gradnje kvalitetnih brodova, ostalo je u temeljnim odrednicama svakog brodogradilišta. Izgrađeni su mnogobrojni brodovi vojne i trgovačke mornarice i u različitim povijesnim vremenima bili ponos tadašnjih vojnih i trgovačkih mornarica diljem svijeta. Spomenimo samo, prvi potpuno čelični brod izgrađen još daleke 1902. u brodogradilištu Kraljevica ili najveće vojne brodove austrougarske ratne mornarice (u to vrijeme i najveći vojni brodovi na svijetu), „St. Isztvan“ i „Viribus Unitis“, izgrađene 1914./1916. godine u brodogradilištima 3.maj i Uljanik, razne podmornice, torpiljarke, minolovce, patrolne brodove, fregate, korvete, izgrađene za Austriju, Austrougarsku, Italiju, Jugoslaviju, Hrvatsku i mnoge države diljem svijeta... U vrijeme nakon II.svjetskog rata, u Hrvatskoj se grade tankeri za prijevoz nafte, kemikalija, naftnih produkata, asfalta, brodovi za rasuti teret, putnički i kontejnerski brodovi, brodovi specijalne namjene (brodovi za prijevoz stoke, papira, drvenih trupaca), višenamjenski brodovi, brodovi za jaružanje, trajekti, remorkeri, offshore brodovi...Sve te brodove karakterizira visok stupanj kvalitete projekata i same izrade brodova.

Od kraja II. svjetskog rata naša brodogradilišta izgradila su ukupno oko 1.170 plovnih jedinica, raznih tipova i veličina:

Brodosplit – oko 350 plovnih jedinica
Uljanik – oko 235 plovnih jedinica
3.Maj – oko 310 plovnih jedinica
Brodotrogir – oko 110 plovnih jedinica
Kraljevica – oko 165 plovnih jedinica

Oduvijek su se brodovi izgrađeni u Hrvatskoj mogli na zahtjevnom svjetskom tržištu prepoznati po svojoj kvaliteti, kako po inovativnim rješenjima u projektima (preko 95 % projekata su osmišljeni i izrađeni u Hrvatskoj i predstavljaju srce sustava brodograđevne industrije), tako i po samoj kvaliteti izrade brodova.

God.	Ime broda	Tip broda	Nosivost (t)	Brodogradilište
1987.	KRITI COLOR	PRODUCT/CHEMICAL TANKER	43.300	BRODOSPLIT
1987.	PANDA	OIL TANKER/CHEMICAL CARRIER	83.651	3.MAJ
1988.	AMORELLA	CAR/PASS. FERRY	GT. 34.384	BRODOSPLIT
1988.	SHOSHONE SPIRIT	OIL TANKER	111.809	3.MAJ
1988.	OSCO SKY	OIL TANKER	40.206	ULJANIK
1989.	ISABELLA	CAR/PASS. FERRY	GT. 34.384	BRODOSPLIT
1989.	MARA LOLLI GHETTI	OBO CARRIER	64.850	3.MAJ
1989.	OSCO STAR	OIL TANKER	40.541	ULJANIK
1990.	JAHRE TRAVELLER	CRUDE OIL CARRIER	140.000	BRODOSPLIT
1990.	APACHE SPIRIT	OIL TANKER	111.587	3.MAJ
1990.	OSCO STRIPE	OIL TANKER	40.525	ULJANIK
1990.	HORN BAY	REEFER/RO-RO CARRIER	9.096 (470.000 cuft.)	ULJANIK
1990.	LYSFOSS	PALLET CARRIER	3.400	KRALJEVICA
1992.	FRANS SUELL	CAR / PASS FERRY	34.384	BRODOSPLIT
1992.	NYHAAP	OIL TANKER	101.650	3.MAJ
1996.	TROGIR	OIL AND CHEMICAL TANKER	40.700	BRODOTROGIR
1996.	JADROPLOV-PRIDE	PURE CONTAINER VESSEL	35,592 / 2,260 TEU	3.MAJ

1997.	TAIXING	MULTIPURPOSE VESSEL	22.000	3.MAJ
1998.	AZOV SEA	OIL AND CHEMICAL TANKER	47.400	BRODOTROGIR
1999.	PODRAVINA	CRUDE OIL CARRIER	140.000	BRODOSPLIT
1999.	MARGARA	TANKER	60.913	3.MAJ
2002.	TARANTELLA	TANKER FOR CHEMICALS AND OIL P.	47.436	BRODOTROGIR
2002.	MARITEA	PRODUCT TANKER	34.659	3.MAJ
2005.	ASPHALT SEMINOLE	ASPHALT TANKER	9.200	KRALJEVICA
2005.	MAKHACHKALA I	TRAIN FERRY	3.951	ULJANIK
2005.	STENA PARIS	PRODUCT TANKER	65.200	BRODOSPLIT
2006.	STENA PERFORMANCE	PRODUCT TANKER	65.200	BRODOSPLIT
2007.	SITEAM EXPLORER	TANKER FOR CHEMICALS AND OIL P.	46.026	BRODOTROGIR
2007.	STENA POSEIDON	PRODUCT TANKER	65.200	BRODOSPLIT
2007.	HOEGH DELHI	VEHICLE CARRIER	16.980	ULJANIK
2008.	MARI UGLAND	PRODUCT TANKER	75.000	BRODOSPLIT
2009.	STENA PROGRESS	PRODUCT TANKER	65.200	BRODOSPLIT
2011.	ORANGE STAR	ORANGE JUICE CARRIER	37.000	BRODOSPLIT
2011.	PIANA	RO-PAX	11.100	BRODOSPLIT
2011.	SVETI DUJAM	BULKCARRIER	51.000	BRODOSPLIT
2013.	SAO DOMINGOS SAVIO	ASPHALT/BITUMEN TANKER	14.936	3.MAJ
2014.	BERKARAR	RO-PAX	3.311	ULJANIK
2015.	ISAAC NEWTON	MULTIPURPOSE CONSTRUCTION VESSEL	13.436	ULJANIK
2015.	SONGA FORTUNE	TANKER FOR CHEMICALS AND OIL P.	49.708	BRODOTROGIR

Trideset i devet (39) brodova izgrađenih od 1987. u pet najvećih hrvatskih brodogradilišta dobili su međunarodno priznanje „Brod godine“ (ovakva prestižna priznanja dodjeljuju se tek od 1985. godine, od strane uglednih međunarodnih brodograđevnih časopisa).

Ova priznanja još su značajnija ako se zna da u ukupnoj godišnjoj svjetskoj proizvodnji (između 1.500-2.500 izgrađenih brodova godišnje), tek 50-ak brodova godišnje, ponese ovakva priznanja.

Priznanja se dodjeljuje za inovativnost projektnih rješenja (originalni projekti - prototipovi), kvalitetu izrade i značenje izgrađenog broda u svjetskim okvirima.

Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d.

Siniša Ostojić, dipl. inž. brodogradnje

Direktor

Zagreb, 9.12.2016.